

AGRARISCHE EXPORT Overschrijdt 50 MILJARD

Henk Kelholt

De omvang van de wereldmarkt voor agrarische producten (inclusief vis, sierteelt en hout) toont de laatste jaren weer een stijgende lijn. In 2004 werd er voor 750 miljard US dollar geïmporteerd. Dat is bijna USD 100 miljard meer dan in het jaar ervoor. Toch is deze stijging erg betrekkelijk, vooral veroorzaakt door de zwakke dollar. Uitgedrukt in euro's varieert de omvang van de wereldhandel nauwelijks en ligt al sinds 2000 rond de 600 miljard. De grootste exporteurs zijn de Verenigde Staten, Frankrijk en Nederland. Uitgedrukt in bruto-exportwaarde zijn Nederland en Frankrijk ongeveer even groot. Qua netto-exportwaarde (export minus import) is Nederland echter een stuk groter dan Frankrijk. De belangrijkste importeurs van agrarische producten zijn Japan, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. De netto-importwaarde van agrarische producten in 2004 bedroeg in die landen respectievelijk USD 61,27 en 13 miljard.

De Nederlandse agrarische handel

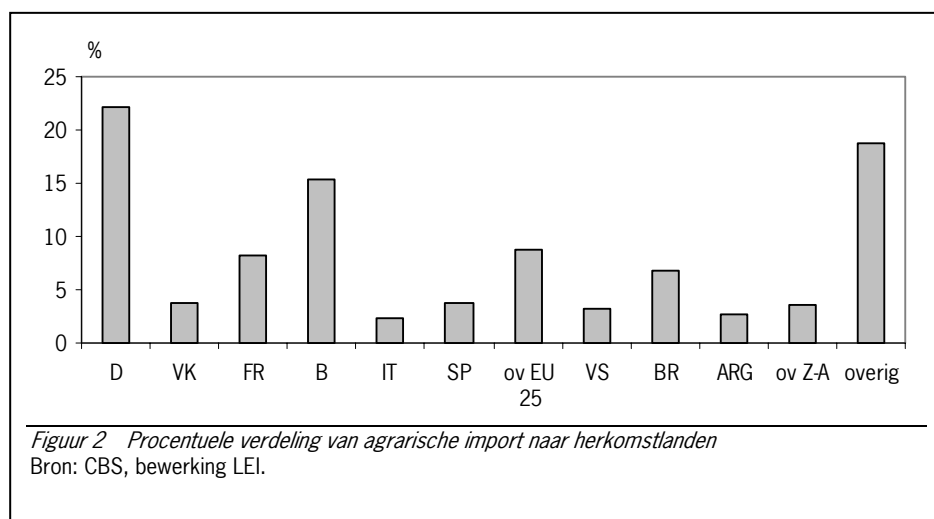
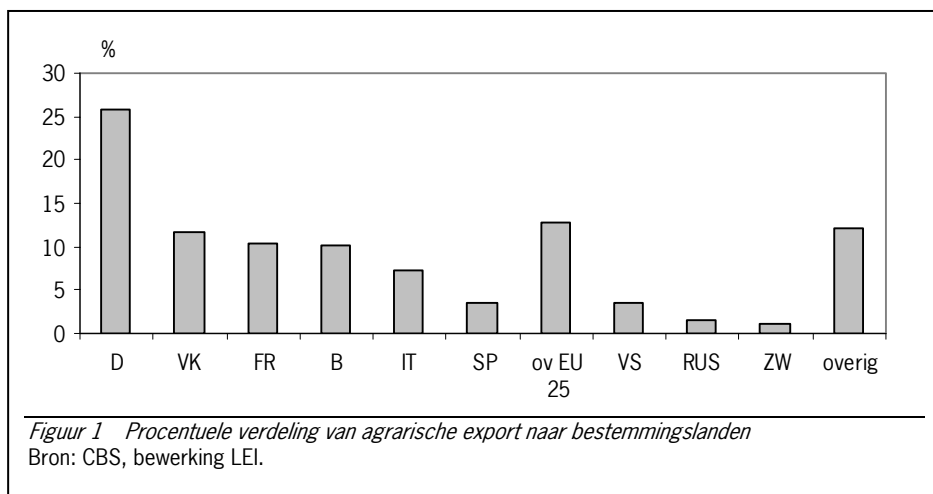
Ten opzichte van 2004 nam de Nederlandse agrarische import in 2005 met 2% toe en kwam uit op 28,2 miljard euro. De export steeg met 5% tot 50,8 miljard euro. De totale Nederlandse handel (agrarisch en niet-agrarisch) groeide veel sterker. Zowel de import als de export nam met bijna 10% toe en kwam uit op respectievelijk 249 en 281 miljard euro. Het prijsniveau, berekend uit de waarde- en volumegegevens, van het totale pakket agrarische importen en exporten daalde met respectievelijk ruim 2% en 1%. De import- en exportwaarden zijn dus toegenomen door de groei in handelsvolumen die zich over vrijwel de hele linie voordeed. Op productgroepniveau waren er wel verschillen in de verandering van het prijsniveau. Zo lagen niet alle prijsniveaus onder dat van 2004. Vooral groenten, vee, zuivel en vis zijn in prijs gestegen. Deze productgroepen konden de wat lagere prijzen van de meeste andere groepen compenseren.

Handelsoverschot steeg

Het agrarische handelsoverschot steeg door deze ontwikkelingen in 2005 tot 22,6 miljard euro. Het overschot van de totale Nederlandse handel nam toe van 27 naar 31 miljard euro. Daarmee neemt de agrarische handel circa twee derde van het totale Nederlandse handelsoverschot voor zijn rekening. Het saldo op de agrarische handelsbalans werd geheel gerealiseerd in de handel met de andere EU-lidstaten. De import- en exportwaarde van agrarische producten met derde landen is vrijwel in evenwicht. De import uit derde landen bestaat voornamelijk uit oliezaden, veevoedergrondstoffen, (tropisch) fruit, koffie- en cacao's. Bij de export naar derde landen gaat het vooral om sierteelt en om bewerkte producten zoals zuivel, dranken, koffie, thee en cacao's. Een deel van de Nederlandse agrarische export bestaat uit wederuitvoer van producten die eerst in Nederland zijn geïmporteerd, bijvoorbeeld seizoensgebonden groenten en fruit (tabel 1).

EU belangrijkste handelspartner

De Nederlandse agrarische handel speelt zich vooral af met onze buurlanden, waarbij Duitsland zowel bij de invoer als bij de uitvoer onze belangrijkste handelspartner is (figuur 1 en 2). Van de Nederlandse agrarische export gaat 82% naar EU-25 landen en van de importen komt 65% uit deze landen. De EU is dus veruit de belangrijkste handelspartner voor Nederland. Mede door de uitbreiding van de EU blijft het aandeel van de lidstaten nog steeds groeien.

Tabel 1 Nederlandse handelsbalans van agrarische producten, 2005 (miljoen euro)

	EU-25		Niet-EU		Handelsbalans
	export	import	export	import	
Granen, zaad, peulvruchten, aardappelen	633	1.376	169	93	-667
Oliehoudende zaden	303	172	12	918	-776
Veevoerders, exclusief granen	2.332	765	387	799	1.154
Graanbereidingen, zetmeel	1.754	1.109	720	98	1.267
Suiker	636	468	198	33	332
Tuinbouwzaden	356	107	233	99	383
Sierteeltproducten, planten	6.521	453	1.094	683	6.479
Groenten	2.942	677	415	170	2.509
Fruit, noten en specerijen	2.122	941	219	1.707	-307
Bereidingen van aardappelen, groenten, fruit	2.327	842	281	614	1.153
Vee	1.108	599	164	8	665
Vlees	5.228	2.022	347	501	3.053
Eieren	457	156	72	5	368
Zuivel	3.254	2.221	1.051	84	2.000
Vis	1.753	885	461	443	885
Hout, kurk	477	935	32	459	-884
Margarine, vetten, olie	1.528	746	320	993	109
Dranken	1.016	1.471	1.307	247	605
Koffie, thee, cacao	1.703	745	836	1.261	533
Tabak	3.275	574	143	389	2.456
Diversen	1.725	993	901	381	1.252
Totaal	41.449	18.256	9.361	9.984	22.569